

Alegat 109.

Sprawozdanie

komisyi szpitalnej w sprawie uzupełnienia etatu posad i płac krajowego zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z 12 Września r. b. przekazał Wysoki Sejm komisji szpitalnej sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie uzupełnienia etatu posad i płac krajowego zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie.

Etat ten ustanowiony uchwałą Wysokiego Sejmu z 25 Maja 1875 do służby lekarskiej, przeznaczył dyrektora i trzech lekarzy doktorów medycyny, zaś do służby administracyjnej trzech urzędników a to: rządce, oficjała i pisarza.

Przy zaprowadzeniu z dniem 1 Stycznia 1876 stałej organizacyi zakładu, Wydział krajowy zamianował li dwóch lekarzy, a ze względu na uchwałę Wysokiego Sejmu z 26 Kwietnia 1876, ażeby posady trzeciego lekarza nie obsadzać aż po ukończeniu zakładu, wstrzymał się aż dotąd z obsadzeniem jej. Tymczasem w krótkie po utworzeniu tego zakładu okazało się, że tak służba lekarska jak i służba administracyjna wedle uchwalonego w roku 1875 etatu ustanowione, niezdolają mimo wyteżonej pracy wszystkim obowiązkom, które na nie w myśl §. 10 statutu instrukcyje przez Wydział krajowy wydane wkładają, należycie zadosyć uczynić, o czem Wydział krajowy przez komisję, którą uchwałą swą z 17 Października 1876 dla zbadania i sprawdzenia czynności organów zarządzających i wykonawczych w zakładzie, ze swego grona delegował, pełne nabył przekonanie.

Widział się więc Wydział krajowy zniewolonym niedostatkowi służby administracyjnej zaradzać po możności i w tym celu najpierw przydzielił nadzorcę służby do czynności kancelaryjnych, a gdy liczba chorych i przeto czynności kancelaryjne się wzmagaly, przydzielił tymczasowo jednego z pisarzy szpitala powszechnego lwowskiego a nadto dodawał dyetaryuszów, który stan prowizorycznie do dziś istnieje. W służbie lekarskiej zaś od początkowej organizacyi onej, żadnej nie przedsięwziął Wydział krajowy zmiany i dotąd nawet posada trzeciego lekarza nie została obsadzoną, a to ze względu na wyrażoną uchwałę Wysokiego Sejmu z 26 kwietnia 1876.

Dyrektor zakładu widząc niedostateczność sił lekarskich, zaraz w pierwszym roku istnienia zakładu Kulparkowskiego, przedstawiał Wydziałowi krajowemu, że zakład wymaga czterech lekarzy, a przedstawienie to corocznie ponawiał.

Z wykazów stanu chorych i służby tak administracyjnej jak i lekarskiej w czterech innych zakładach dla obłąkanych w Monarchii Austryackiej istniejących, które Wydział krajowy do sprawozdania swego z 7 Czerwca r. b. Wysokiemu Sejmowi przedłożonego dołączył, okazuje się, że w każdym z tych zakładów jest stosunkowo znacznie większa liczba lekarzy jako też i urzędników administracyjnych. Nadto załączony do sprawozdania Wydziału krajowego wykaz ruchu chorych dowodzi, że liczba chorych w zakładzie Kulparkowskim ciągle się wzmacnia, bo kiedy przy otwarciu tego zakładu na dniu 1 Stycznia 1875 było chorych 348, 1 Stycznia 1877 było ich 420 a na dniu 1 Stycznia 1878 438, z czego należy wnosić, że się takowa jeszcze zwiększy.

Wydział krajowy chcąc zaradzić udowodnionemu niedostatkowi w służbie lekarskiej i administracyjnej, wnosi o pomnożenie lekarzy o jednego i o pomnożenie urzędników o jednego nad liczbę etatem ustanowioną, a chcąc oszczędność do ostatecznych granic doprowadzić, wnosi, by w miejsce jednego lekarza, który wedle etatu płacę 1000 zł. ma pobierać, ustanowić dwóch z płacą po 500 zł., zaś do czynności oficyna, które wymagają niezbędnie dwóch osób i które czynności dziś wspólnie z jednym oficynem jeden pisarz wypełnia, zamianować drugiego pisarza.

Komisya szpitalna zgadzając się z wnioskiem Wydziału krajowego co do pomnożenia liczby lekarzy i urzędników administracyjnych o jednego, po dokładnem rozpatrzeniu się o stanie i potrzebach zakładu Kulparkowskiego nabyła przekonanie, że zamierzona przez Wydział krajowy oszczędność wyznaczeniem zbyt szczupłych płac lekarzom i przez mianowanie urzędnika niższej kategorii do czynności, instrukcją urzędnikowi wyższej kategorii przeznaczony, nieodpowie celowi, bo doświadczenie pouczyło, że nawet z płacą, jaka dotychczas dla lekarza była wyznaczona, trudno utrzymać na Kulparkowie lekarzy, a urzędnik niższej kategorii i mniejszą płacą, mając sobie poruczone stale czynności, które wedle instrukcyi do urzędnika lepiej płatnego należą, zniechęci się i z zazdrością spoglądać będzie na urzędnika tę samą czynność pospołu z nim pełniącego, a jednak lepiej uposażonego, co na dobro służby nie wpłynie.

Komisya szpitalna jest przeto zdania, że lekarzom wyższą płacę wyznaczyć należy, a to taką, by pozbawieni wszelkiej praktyki prywatnej, w dostateczności pobieranych za służbę w zakładzie emolumentów, znaleźli powód do pozostania stale w zakładzie.

Różnica kosztów z podniesienia płacy lekarzom, wedle poniższego wniosku komisji od takowych wedle wniosku Wydziału krajowego, wynosi rocznie o 2000 zł. więcej, zaś koszta przez ustanowienie oficyna w miejsce pisarza, wyniosą rocznie 100 zł. więcej, ale komisya sądzi, że ten większy wydatek jest konieczny, jeżeli zakład Kulparkowski ma odpowiedzieć celowi, jaki Wysoki Sejm przez utworzenie go osiągnąć zamierzał, to jest, by był prawdziwie zakładem leczniczym dla najniezszczęśliwszych z ludzi i nieustępywał pod tym względem żadnemu z najlepiej urządzonych europejskich zakładów dla obłąkanych.

Komisya szpitalna przeto wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

W etacie posad i płac krajowego zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie, uchwalonym na posiedzeniu dnia 25 Maja 1875 postanawia się następujące zmiany:

I. Ustęp 2 w dziale I. A. który opiewa:

„Trzech lekarzy doktorów medycyny“

znosi się i na przyszłość ma opiewać:

„Czterech lekarzy doktorów medycyny a to: dwóch prymaryuszów pełniących służbę le-

karzy ordynujących, a dwóch sekundaryuszów“.

II. Ustęp 2 w dziale. I C. który brzmi:

„Oficyał“

znosi się i ma opiewać:

„Dwóch oficyałów“.

III. Ustęp 2 w dziale II. opiewający:

„Lekarze:

- a) płacy po 1000 zł.,
- b) pomieszkanie z opałem,
- c) wikt,
- d) dodatku pięcioletniego po 150 zł.“

znosi się i zastępuje ustępem:

„Lekarze:

A. prymaryusze:

- a) płacy po 1500 zł.,
- b) pomieszkanie z opałem,
- c) wikt,
- d) dodatku pięcioletniego po 200 zł.

B. sekundaryusze:

- a) płacy po 1000 zł.,
- b) pomieszkanie z opałem,
- c) wikt,
- d) dodatku pięcioletniego po 150 zł.“

We Lwowie dnia 4 Października 1878.

Romaszkan
przewodniczący.

Wesołowski
sprawozdawca.

